I тема: Класични јазици

I.6 Поговорки, фрази и цитати

Изготвил: Ненад Начковски

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Што е поговорка?

- Поговорка е вид израз кој има структура на реченица, пренесува некакво соопштение или општоважечка порака.
- На поговорката не го знаеме авторот, затоа што е заборавен со тек на времето. Оттаму, се вели дека поговорката е народна, односно произлегува од народот, заедницата.
- Хелените и Римјаните создале непресушна ризница од поговорки кои носат мудрост и поука. Латинските поговорки задолжително се пишуваат и изговараат на изворен латински јазик.

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Латински поговорки

Латинска поговорка	Превод на македонски јазик
NON SCHOLAE, SED VITAE DISCIMUS	Не учиме за училиштето, туку за животот
FABER QUISQUE SUAE FORTUNAE	Секој е ковач на својата судбина
VERBA VOLANT, SCRIPTA MANENT	Зборовите летаат, напишаното останува
AMICUS PLATO SED MAGIS AMICA VERITAS	Платон ми е пријател, но поголема пријателка ми е вистината
OMNIA VINCIT AMOR	Љубовта сѐ победува
REPETITIO EST MATER STUDIORUM	Повторувањето е мајка на знаењето
NOMINA SUNT ODIOSA	Имињата се омразени
CAECUS NON IUDICAT DE COLORE	Слепиот не суди според бојата
CRAS, CRAS ET SEMPER CRAS ET SIC DILABITUR AETAS	Утре, утре и секогаш утре и така поминува животот

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Што е цитат?

- Цитат (навод) е текст од една или повеќе реченици на којшто авторот ни е познат.
- Кога пишуваме цитат, задолжително го пишуваме во наводници, затоа што го наведуваме, односно цитираме текстот кој не е наша мисла.
- Кога пишуваме цитат, пожелно е да го наведеме авторот на мислата.

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Латински цитати

Латински цитат и авторот во загради	Превод на македонски јазик
VENI, VIDI, VICI (Гај Јулиј Кајсар)	Дојдов, видов, победив.
OMNIA MUTANTUR, NIHIL INTERIT (Публиј Овидиј Насон)	Сè се менува, ништо не исчезнува.
ARS LONGA, VITA BREVIS (Хипократ)	Уметноста е долга, но животот е краток.
HOMO HOMINI LUPUS EST (Тит Макиј Плаут)	Човек на човека е волк.
DICERE QUAE PUDUIT, SCRIBERE IUSSIT AMOR (Публиј Овидиј Насон)	Се посрами да го каже она што љубовта му заповеда да го напише.
SUTOR, NE ULTRA CREPIDAM (Плиниј Постариот)	Чевлару, не подалеку од обувката!

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски

Што е фраза?

- Фраза е вид израз кој е составен од најмалку два збора, но може да има и повеќе.
- Фразата не е реченица, туку е дел од некоја реченица.
- Во светските јазици се употребуваат голем број на фрази од латинскиот јазик кои задолжително се пишуваат на изворниот јазик, односно во оригинал со латинско писмо.

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Латински фрази

Латинска фраза	Превод на македонски јазик и значење
LAPSUS LINGUAE / LAPSUS CALAMI	Грешка во зборување / Грешка во пишување
TABULA RASA	Празна табличка (нема искуство, знаење, неук е)
POST FESTUM	По свеченоста (со задоцнување, откако сѐ поминало)
DE FACTO	Всушност, за волја на вистината
PERSONA NON GRATA	Непожелна личност
MODUS VIVENDI	Начин на живот
BONA FIDE	Со добра вера (направено без лаги и измами)
ALTER EGO	Друго јас (за некој истомисленик, личен заменик)
EXEMPLI GRATIA (e.g.)	На пример

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

ДОМАШНА ЗАДАЧА:
Римска ризница на мудрости

- Истражи на интернет латински поговорки.
- Напиши најмалку 5, а можеш и повеќе.
- Поговорките задолжително треба да ги напишеш на изворен латински јазик (оригинал со латинско писмо) и со македонски превод.
- Домашната задача напиши ја во празното поле на Националната платформа за учење на далечина или прикачи текстуална датотека во Мајкрософт Ворд со некоја слика од римската култура.

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND